

10/10

TER BESLISSING

Aan

Minister van SZW

Datum
18 september 2023

nota

Nota Kamerbrief voortgang Verbeteren toegang tot het
recht (Arbeidscommissie)

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)
1

Aanleiding

- In het rapport van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten onder leiding van Roemer is aanbevolen om de toegang tot het recht voor arbeidsmigranten te verbeteren.
- In de voortgangsbrief over de uitwerking van het arbeidsmarktpakket van 3 april jl. heeft u de Kamer laatstelijk geïnformeerd dat er gesprekken plaatsvinden over een mogelijke invulling om de toegang tot het recht te verbeteren.
- Op 28 augustus jl. hebben wij de lijn van bijgaande brief met u besproken.
- Op 12 september jl. is de conceptbrief met sociale partners besproken in de Regiegroep. De sociale partners zijn positief over de in de brief gekozen uitwerking.
- Met deze nota leggen we u ter ondertekening en verzending aan de Tweede Kamer de brief voor, waarin u, mede namens de Minister voor Rechtsbescherming, aangeeft hoe u de toegang tot het recht voor kwetsbare werknemers wil verbeteren.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u om de brief als voortgangsbrief naar de Tweede Kamer te versturen, mede namens de Minister voor Rechtsbescherming. (NB: we achten een route via de MR in dezen niet nodig) ✓
- Wij adviseren u om akkoord te gaan met verzending aan de Tweede Kamer van bijgaande brief en deze te ondertekenen. ✓
- Wij adviseren u om akkoord te gaan met de gelakte passages in bijbehorende beslisnota's (bijlagen bij de TK-brief).

Kernpunten

Proces

- Tijdens overleg heeft u aangegeven dat de brief, afhankelijk van de inhoud, als voortgangsbrief naar de Tweede Kamer kan worden verzonden en niet eerst langs de voorportalen en MR hoeft. Op basis van de inhoud van de brief, afstemming met J&V en het gegeven dat de brief mede namens de minister voor Rechtsbescherming wordt verzonden, adviseren wij u inderdaad om de brief rechtstreeks aan de Tweede Kamer te verzenden. Er is ook afgestemd met AZ. ✓
- Mocht u de brief toch eerst willen voorleggen aan de MR, dan richten wij ons op de MR van 3 november a.s. Wij dienen in dat geval uiterlijk 2 oktober a.s. de stukken aan te leveren voor de CWIZO van 9 oktober a.s.

- De brief is zowel binnen SZW als met J&V, het Juridisch Loket en sociale partners afgestemd.
- De brief wordt parallel voorgelegd aan de Minister voor Rechtsbescherming.

Datum
18 september 2023

Onze referentie

Budgettair

- Voor dit traject is eerst een opbouwend aanloopbedrag en vervolgens een kleine € 20 miljoen structureel beschikbaar. De voorgestelde maatregelen in deze nota zullen binnen dit beschikbare budget worden uitgewerkt.

Inhoud brief

- In de brief informeert u de Kamer over de wijze waarop u de toegang tot het recht voor kwetsbare werknemers wil verbeteren, namelijk met een breed samenhangend en aaneensluitend pakket, bestaande uit drie componenten:
 1. informatievoorziening;
 2. adviesverlening aan rechtszoekenden (met mogelijkheid van doorverwijzing naar bemiddeling en rechtsbijstand);
 3. laagdrempelige geschilbeslechting via de kantonrechter.
- Daarmee verbreedt u de doelgroep die in Roemer wordt genoemd (niet alleen de arbeidsmigrant) en zet u niet alleen in op laagdrempelige geschilbeslechting, maar juist ook op de fases daaraan voorafgaand. ←

Ad 1. Informatievoorziening

- Voor een betere informatievoorziening wordt op hoofdlijnen ingezet op het volgende:
 - digitale informatiepunten voor arbeidsmigranten;
 - overheidsinformatie in landen van herkomst;
 - contactmomenten van de RNI-loketten benutten voor overheidsinformatie;
 - fysieke en mobiele loketten voor arbeidsmigranten.
- De informatievoorziening heeft ook de functie om de hulpzoekende de weg te wijzen naar de juiste instanties. Het is namelijk van belang dat bij voorkomende geschillen voor kwetsbare werknemers de informatievoorziening naadloos kan overgaan in advies en ondersteuning. ←

taal?

Ad 2. Advies- ondersteuning

- De dienstverlening van bestaande organisaties wordt versterkt en waar nodig uitgebreid. Met name het Juridisch Loket, maar ook het UWV en vakbonden spelen hierin een rol.
- Het Juridisch Loket biedt op dit moment al juridische ondersteuning op het gebied van arbeidsrecht, wonen, schulden en verblijf in Nederland en biedt diensten aan vanuit een landelijk dekkend netwerk van vestigingen.
- De komende periode wordt met het Juridisch Loket nader uitgewerkt hoe deze dienstverlening (nog) beter kan worden toegepast op kwetsbare werknemers (waaronder arbeidsmigranten). De focus ligt daarbij – ook gelet op de beperktere zelfredzaamheid van de doelgroep door bijvoorbeeld taalproblemen – met name op het beter kunnen bereiken van de doelgroep en het geleiden naar de juiste instanties.
- Het Juridisch Loket is een stichting, gefinancierd door J&V. Via een (aanvullende) opdrachtbrief aan het Juridisch Loket zal het Juridisch Loket gevraagd worden uitvoering te geven aan hun bijdrage in de aanpak; en welke middelen daarvoor beschikbaar worden gesteld. Hierover worden de

komende periode verdere gesprekken gevoerd. Zodra we hier meer duidelijkheid over hebben informeren we u nader.

- Momenteel wordt in samenwerking met het Juridisch Loket een werkbezoek voorbereid om u zo een goed beeld te geven van de mogelijkheden binnen het Juridisch Loket en de rol van het Juridisch Loket in een landelijk dekkend netwerk. De datum hiervoor wordt nog nader bepaald.

Datum
18 september 2023

Onze referentie
[REDACTED]

Ad 3. Laagdrempelige geschilbeslechting

- De Minister voor Rechtsbescherming bereidt momenteel een algemene maatregel van behoorlijk bestuur (AMvB) ten behoeve van een experiment voor.
- Doel van het experiment is te onderzoeken of de experimentele procedure in bepaalde zaken, ertoe leidt dat de drempel om een dergelijke zaak bij de rechtbank aanhangig te maken en verweer te voeren wordt verlaagd, de procedure eenvoudig, snel en effectief kan worden doorlopen en een geschil vaker op minnelijke wijze kan worden opgelost.
- In deze AMvB zullen onder andere vorderingen van werknemers uit hoofde van een arbeidsovereenkomst bij bepaalde rechtbanken onder het experiment gaan vallen.
- Het streven is om het conceptbesluit, dat het experiment regelt, in het najaar van 2023 in consultatie te brengen. De beoogde datum inwerkingtreding van het experiment is 1 januari 2025 en heeft naar verwachting een looptijd van drie jaar.
- Het is de bedoeling om de Kamerbrief eerder dan de consultatie uit te doen.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Nota Aanbieding onderzoek effectuering arbeidsrechten	Ter informatie	18 oktober 2022
2	Nota Alternatieve vormgeving arbeidscommissie	Ter informatie	15 juni 2023
3	Kamerbrief Voortgang verbeteren toegang tot het recht	Verzending aan Kamer (met gelakte beslisnota's).	

Let op: Pas verzenden nadat Minister voor Rechtsbescherming akkoord is met de brief. Wij geven dit aan.

24/10 DEG

cc: PODG
Opleiden kwaliteit
werk, nu capaciteit
inzetten op werk
alumni?

En vis a vis kennis/
planning?

Aan

Minister van SZW

nota

Aanbieding onderzoek effectuering arbeidsrechten

TER BESLISSING

Datum
18 oktober 2022

Onze referentie
2022- [redacted]

Uiterlijk bij
14 oktober 2022

Bijlage(n)
2

Aanleiding

In het coalitieakkoord is opgenomen dat in het kader van de vraagstukken rondom arbeidsmigranten en flexwerk de aanbevelingen van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten (rapport Roemer) worden uitgevoerd. Een van de aanbevelingen is een arbeidscommissie (laagdrempelige vorm van conflictbeslechting) in het leven te roepen om de toegang tot het recht voor arbeidsmigranten te verbeteren. In dat kader is een onderzoek gedaan door I&O Research hoe werkenden (inclusief arbeidsmigranten) in Nederland arbeidsconflicten ervaren en welke stappen zij nemen (en niet nemen) om het probleem op te lossen. Dat onderzoek is eind september opgeleverd. Bij deze ontvangt u een nota om dit onderzoek aan de Tweede Kamer aan te bieden.

Geadviseerd besluit

- Gaat u akkoord met het aanbieden van het onderzoek aan de Tweede Kamer met bijgevoegde brief inclusief appreciatie?
- Zo ja, graag brief ondertekenen.

Kernpunten

- Dit onderzoek is uitgevoerd ter ondersteuning van de beleidsvoorbereiding tbv het thema arbeidscommissies en geeft inzicht in de vraag welke problemen werknemers en arbeidsmigranten nu ervaren bij het effectueren van arbeidsrechten.
- De eerste resultaten van het onderzoek laten zowel positieve als verbeterpunten zien met betrekking tot de toegang tot het recht.
- Veel ervaren problemen worden opgelost en veel mensen vinden hun weg in het juridisch systeem als zij dit nodig achten.
- Tegelijkertijd blijkt uit het onderzoek dat er door groepen werknemers ook knelpunten worden ervaren en dat dit juist significant vaker voorkomt bij werknemers in een kwetsbaardere positie, zoals mensen met een flexcontract en mensen met een laag inkomen, en arbeidsmigranten.
- Specifiek voor het arbeidsrecht laat dit onderzoek dus belangrijke aanknopingspunten zien om de effectuering van arbeidsrechten voor deze kwetsbaarste groepen te verbeteren.
- Dit ziet op drie punten waarin de toegang tot het recht verbeterd kan worden: verbetering in de informatievoorziening, verbetering van de toegang tot professionele ondersteuning en laagdrempelige (en goedkopere) geschilbeslechting met mogelijkheden voor bemiddeling en de-escalatie.

- Dit is in de begeleidende brief bij het onderzoek aangegeven. Onderzoeken dienen in beginsel 30 dagen na oplevering openbaar gemaakt te worden. Vandaar dat we dit onderzoek graag in oktober naar de Tweede Kamer verzenden.

Datum
18 oktober 2022

Onze referentie
2022- [redacted]

Update stand van zaken arbeidscommissie

- De resultaten van het onderzoek worden meegenomen in de politieke besluitvorming t.a.v. de arbeidscommissie later dit jaar.
- Sociale partners hebben eerder aangegeven de knelpunten met betrekking tot de toegang tot het recht te erkennen en zelf ook voorstellen te willen doen om de toegang te verbeteren. Bij de bespreking van het aanbieden van het onderzoek van I&O Research hebben zij aangegeven meer te zien in een alternatief voor de arbeidscommissie dat ziet op het verbeteren van bestaande organisaties om de toegang tot het recht beter te waarborgen.
- Wij willen deze voorstellen betrekken (zoals ook in het rapport Roemer wordt geadviseerd) bij de uitwerking van de arbeidscommissie. Daarom verkennen we nu ook concreet de haalbaarheid van een volwaardig alternatief voor de arbeidscommissie dat bestaat uit het verbeteren van bestaande organisaties.
- Bij de uitwerking hiervan kijken we ook nadrukkelijk hoe evt. via een alternatief kwetsbare werkenden (bijv. ook schijnzelfstandigen die hun recht willen opeisen) effectief ondersteund kunnen worden en hoe de drempel daarvoor zo laag mogelijk gemaakt kan worden.
- Hiervoor lopen nu gesprekken met het ministerie van Justitie en Veiligheid, Juridisch Loket, de Raad voor de Rechtspraak, en andere belanghebbenden.
- Inzet is om de haalbaarheid van dit alternatief op korte termijn helder te hebben. Dit is ook afhankelijk van de snelheid van de gesprekken. U wordt hier op een later moment over geïnformeerd.

Wanneer?]

andusom:
meerlijk eind
nvt duidelijk
hvdas mee han
in kers brief

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Brief Kamer	Verzenden aan TK	
2	Onderzoek I&O research	Bijlage bij verzending	

Aan Minister van SZW

nota

Alternatieve vormgeving arbeidscommissie door
versterking van bestaande organisaties

28/6 EEG
BS kort
• draagvlak TIC?
Roemer?
• Wel erg lange
nota...

TER BESLISSING

Datum
15 juni 2023

Onze referentie
2023- [redacted]

Bijlage(n)
1

Aanleiding

- In het rapport van het Aanjaagteam Roemer is o.a. de aanbeveling opgenomen de toegang tot het recht voor arbeidsmigranten te verbeteren door laagdrempelige geschilbeslechting in de vorm van een arbeidscommissie (à la de huurcommissie).
- In eerdere fase is met u mondeling gesproken over de koers van de vormgeving van de arbeidscommissie, naar aanleiding van de kamerbrief over het "Onderzoek naar effectuering van arbeidsrecht vanuit het perspectief van de werknemer" van I&O research. U heeft toen positief geoordeeld over de uitwerking van een andere vormgeving - namelijk door bestaande organisaties en structuren te versterken - als alternatief voor één geschillencommissie (in de vorm van een ZBO). Dit ook mede in het licht van het gebrek aan draagvlak bij sociale partners en de Raad voor de rechtspraak voor het oprichten van een nieuwe organisatie. Toen is besloten de optie van één commissie wel nog boven de markt te houden. ✓!!
- In de voortgangsbrief over het arbeidsmarktpakket heeft u voorgesteld op de mogelijkheid de toegang tot het recht op adequate wijze te verbeteren door bestaande organisaties en structuren te versterken.
- De afgelopen periode hebben we onderzocht hoe de verbeterde toegang tot het recht bij arbeidszaken effectief, praktisch en met draagvlak van de diverse stakeholders in concreto vorm kan worden gegeven. Deze nota is de weerslag van dat traject.

nee, niet onmiddellijk negatief. Maar ook aangegeven dat ik mij nu aldaar huur- en kan voorstellen

Gevraagd besluit

Bent u akkoord met ons voorstel tot verbetering van de toegang tot het recht, zoals hieronder uiteengezet?

- I. Wij stellen voor de verbetering van de toegang tot het recht in te richten als een aaneensluitend pakket van ondersteuning van de rechtszoekende dat bestaat uit drie componenten: (1) informatievoorziening; (2) adviesverlening aan rechtszoekenden (met mogelijkheid van doorverwijzing naar bemiddeling en rechtsbijstand); en (3) laagdrempelige geschilbeslechting via de kantonrechter, die op dit moment wordt uitgewerkt middels een AMvB door MIN J&V.
- II. Daarnaast adviseren wij de verbetering van de toegang tot het recht vorm te geven door versterking van bestaande organisaties en hun onderlinge samenwerking, en géén nieuwe organisatie voor

geschilbeslechting op te richten (zoals een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO)).

Datum
15 juni 2023

III. Zoals al eerder met u besproken is ons advies de verbetering van de toegang tot het recht te verbreden naar andere kwetsbare werknemers (dus niet alleen arbeidsmigranten).

IV. *toel* Vanuit werkgeverszijde komt het (overigens lichte) geluid ook arbeidszaken van (kleine) werkgevers toegang te geven tot de nieuwe eenvoudigere laagdrempelige procedure die door J&V bij de kantonrechter wordt opgetuigd. Advies is hier niet in mee te gaan, en de AMvB qua arbeidszaken alleen te richten op werknemers.

V.
arbeidscommissie.

en

elms

SVZ motu 2x?

Toelichting

Hieronder volgt per beslispunt specifiek een toelichting. Desgewenst treft u in bijlage I meer informatie over de betreffende aanbeveling van het Aanjaagteam, het onderzoek van I&O over de effectuering van arbeidsrecht, de positie van sociale partners, het Juridisch Loket en de Raad voor de Rechtspraak.

Beslispunt I – aaneensluitend pakket

Strikt genomen is voor de uitvoering van de specifieke aanbeveling van Roemer over het verbeteren van de toegang tot het recht, de inrichting van laagdrempelig geschilbeslechting afdoende. We menen echter dat betere toegang tot het recht voor arbeidsmigranten en andere kwetsbare groepen onvoldoende gestalte krijgt als alleen gericht wordt op geschilbeslechting. Uit het onderzoek van I&O research "Onderzoek naar effectuering van arbeidsrecht" blijkt o.a. dat de noodzaak om toegang tot het recht te verbeteren niet alleen in de (latere) fase van geschilbeslechting speelt, maar juist ook in eerdere fase van een zich mogelijk ontwikkelend conflict. Juist in die fase is er behoefte aan goede informatie, praktische hulp en (juridisch) advies. Gezien dit onderzoek, overleggen met J&V, het Juridisch Loket, de Raad voor de Rechtspraak en gesprekken met andere stakeholders is het advies de toegang tot het recht niet te beperken tot geschilbeslechting en de verbetering voor de toegang tot het recht in te vullen met een breed samenhangend en aaneensluitend pakket bestaande uit drie componenten:

1. **Informatievoorziening**, zowel in generieke zin voor de gehele doelgroep als voor individuele rechtszoekenden. Hoewel de inhoud van beide vormen van informatievoorziening grotendeels overeenkomt, verschillen ze vooral in de wijze waarop de doelgroep wordt bereikt. De informatievoorziening heeft ook de functie arbeidsmigranten de weg te wijzen naar de juiste instanties.
2. **Advies, hulp, uitleg**. Hieronder wordt verstaan het geven van eenvoudige juridische adviezen, uitleg bij de arbeidsrechtelijke rechten en plichten van de rechtszoekende, het analyseren en verduidelijken van het probleem en adviseren over wat in de situatie van de rechtzoekende de meest effectieve route is om aan zijn/haar recht te komen.
3. **Laagdrempelige geschilbeslechting**. Als het niet mogelijk is een conflict in een eerdere fase op te lossen, kan geschilbeslechting aan de orde zijn. Doel daarbij is een juridisch bindende uitspraak. Met het oog op de verbetering van de toegang tot het recht is het in dat geval van belang

dat de voorziening laagdrempelig en voldoende toegankelijk is en gepaard gaat met een eenvoudige procedure met een korte doorlooptijd.

Datum
15 juni 2023

Onze referentie
2023-[REDACTED]

Beslispunt II – versterking bestaande organisaties

De keuze om de verbetering van de toegang tot het recht vorm te geven door bestaande organisaties te versterken is – op hoofdlijnen - in eerdere fase mondeling met u besproken.

In de voortgangsbrief over het arbeidsmarktpakket heeft u ten aanzien van de aanbeveling van het Aanjaagteam richting TK reeds aangegeven ter verbetering van de toegang tot het recht ook de mogelijkheid te onderzoeken bestaande organisaties te versterken op draagvlak en effectiviteit. In de tussentijd hebben we in vervolg op uw positieve reactie deze oplossing dieper onderzocht op draagvlak, effectiviteit, samenwerkingsmogelijkheden, volwaardigheid van dit alternatief, duurzaamheid van de oplossing en dergelijke. Alles overwegend komt de optie van het versterken van bestaande organisaties het beste uit de bus. Vooral relevant daarin is dat deze optie als voordeel heeft dat de verbetering van de toegang tot het recht niet beperkt is tot geschilbeslechting alleen, maar ook helpt andere knelpunten te verminderen in de toegang tot het recht (door (toegang tot) informatievoorziening en (toegang tot) advies). Deze oplossing beoogt daarmee ook de knelpunten voor de toegang tot het recht die uit het onderzoek van I&O research naar voren komen te verminderen. Ook levert deze optie in geval van geschil een executoriale titel op voor de werknemer; zij kan haar recht effectueren, ook als de werkgever niet meewerkt (dit i.t.t. de geschillencommissie als ZBO; dan is in die situatie eerst nog een gang naar de rechter nodig). Ook heeft de optie van versterking van bestaande organisaties die ook gericht is op informatie en advies beduidend meer draagvlak bij sociale partners; zij verzetten zich stevig tegen één op te richten nieuwe organisatie voor arbeidsgeschillen. Voor meer informatie over de voor- en nadelen van de opties “versterken bestaande organisaties” versus “één nieuw op te richten organisatie”: zie bijlage II.

Ons advies is in deze fase van het traject definitief voor de vormgeving van versterking van bestaande organisaties te gaan. Dit levert meer duidelijkheid op in de brief aan de Kamer en vergemakkelijkt het verdere implementatietraject.

Voor de concrete vormgeving van een samenhangend aaneensluitend pakket ter verbetering van de toegang tot het recht door bestaande organisaties te versterken adviseren we het volgende:

- a. **Voor de component informatievoorziening:** In de bredere uitvoering van de aanbevelingen van het Aanjaagteam wordt de informatievoorziening en dienstverlening aan arbeidsmigranten versterkt. De website www.workinnl.nl is daarvan een voorbeeld. Daarnaast worden vanaf de zomer in Brabant verschillende migratie-informatiepunten opgericht. Vanuit SZW besteden we daarnaast in 2023 specifiek aandacht aan het breder coördineren van de informatievoorziening (wie doet wat op welk niveau?) en willen we ervoor zorgen dat informatie arbeidsmigratie daadwerkelijk bereikt. In verband met goede informatievoorziening over waar iemand terecht kan die een probleem heeft met zijn werkgever wordt hier specifiek op aangesloten, vooral ook in verband met goede doorgeleiding naar andere instanties en organisaties. Daarbij kan wat arbeidszaken betreft o.a. gedacht worden aan het Juridisch Loket, vakbonden en het UWV.
- b. **Voor de component advies, hulp, uitleg:** Na een aantal gesprekken met verschillende organisaties menen we dat het uitbouwen van de

samenwerking met het Juridisch Loket vruchtbare mogelijkheden biedt om de toegang tot het recht voor kwetsbare werknemers te versterken. Het gaat dan (naast informatie) vooral ook om de advies- en hulpcomponent. Taken van het Juridisch Loket zijn: het geven van eenvoudige juridische adviezen, het uitleggen van de rechten en plichten van de rechtszoekende, het analyseren en verduidelijken van het probleem en adviseren over wat in de situatie van de rechtzoekende de meest effectieve route is om aan zijn/haar recht te komen. Het Juridisch Loket biedt in de concrete situatie van de rechtszoekende zelf afdoende hulp of verwijst waar nodig door. Het Juridisch Loket reageert enthousiast op een mogelijk nauwere samenwerking. Momenteel zet het Juridisch Loket ook in op verbetering van de toegankelijkheid. De doelgroep van kwetsbare werknemers past goed in hun doelgroep: Het Loket biedt hulp en advies aan mensen met een laag inkomen. Wat arbeidsmigranten betreft, wordt daarbij onder andere gedacht aan het aanbieden van hulp en advies in de taal van de doelgroep.

Datum
15 juni 2023

Onze referentie
2023- [REDACTED]

Ook andere organisaties spelen een rol in de hulpverlening. Denk aan de vakbonden waar mensen terecht kunnen voor algemene informatie en voor leden ook voor specifieke adviezen, hulp en vertegenwoordiging in rechte. Ook kunnen mensen terecht bij het UWV. Dergelijke organisaties worden uiteraard ook betrokken bij de verdere vormgeving, zodat zij in concreto goed aangehaakt zijn bij dit aaneensluitend pakket. Zo kan in de informatievoorziening verwezen worden naar de vakbond en naar het UWV en kan het Juridisch Loket in voorkomende gevallen verwijzen naar de vakbonden. Sociale partners brengen in hun voorstel ook het Juridisch Loket onder de aandacht.

c. Voor de component laagdrempelige geschilbeslechting: De Tijdelijke experimentenwet rechtspleging (van J&V) maakt het mogelijk om bij algemene maatregel van bestuur (AMvB) tijdelijk af te wijken van het civiele procesrecht door het uitvoeren van een experiment. De Minister voor Rechtsbescherming werkt momenteel aan een AMvB voor de inrichting van een experiment met de nabijheidsrechter. Doel van het experiment met de nabijheidsrechter is de toegang tot de rechter te verbeteren, waardoor het – dat is de intentie – voor de rechtszoekende laagdrempeliger en eenvoudiger zou moeten zijn om zijn recht te halen. Door in een aantal kantongerechten eerst ervaring op te doen met een nieuwe werkwijze in een dergelijk experiment, kan beoordeeld worden of de werkwijze inderdaad eenvoudiger en laagdrempeliger voor de rechtszoekende is. Als het experiment bij evaluatie succesvol blijkt kan dit worden omgezet in wetgeving.

Advies is aan te sluiten bij deze AMvB over de nabijheidsrechter. Dit kan door zaken die gaan over vorderingen van werknemers uit hoofde van de arbeidsovereenkomst onder de reikwijdte van de AMvB te brengen. Met ambtelijk J&V en met de Raad voor de Rechtspraak is deze optie uitvoerig verkend; de (ambtelijke) reactie is positief. Met sociale partners is het experiment op hoofdlijnen mondeling besproken. De reactie was mild positief. Zij noemen in hun voorstel zelf ook dit experiment. Ook sluit het aan bij hun lijn één nieuw op te richten geschillencommissie niet te wensen.

De Minister voor Rechtsbescherming is voornemens de AMvB in september in internetconsultatie te doen. Indien u akkoord bent, zetten we in op uw betrokkenheid bij de AMvB, ook in het licht van uw verantwoordelijkheid voor betreffende aanbeveling van Roemer.

✓ Beslispunt III – verbreden naar kwetsbare werknemers

Uit het onderzoek van I&O-research blijkt dat de mensen die knelpunten in de toegang tot het recht ervaren een bredere groep is dan alleen arbeidsmigranten. Flexwerkers, laagbetaalde werknemers en arbeidsmigranten zijn vaak niet op de hoogte van hun rechten en kunnen hun rechten moeilijker effectueren. Bovendien kan het enkel richten op nationaliteit verboden onderscheid opleveren. Bij de aanbieding van het onderzoek aan de Kamer en in de voortgangsbrief heeft u hier al op gewezen. In de uitwerking betekent dit dat de informatievoorziening die naar aanleiding van andere aanbevelingen van Roemer al is opgezet en vooral gericht is op arbeidsmigranten, ook geschikt is voor andere kwetsbare groepen en daarop gericht kan worden. Wat betreft de advies- en hulpfunctie: Het Juridisch Loket is wat betreft hulp en advies gericht op mensen met een laag inkomen. Daarbij zal worden aangesloten. Wat betreft de geschilbeslechting: Deze is toegankelijk voor alle werknemers. Daarbij betreft de vergemakkelijking van de toegankelijkheid vooral dat het proces laagdrempeliger en eenvoudiger wordt ingericht.

Datum
15 juni 2023

Onze referentie
2023- [redacted]

Beslispunt IV – arbeidszaken van werkgevers

Vanuit werkgeverszijde komt het (overigens lichte) geluid ook arbeidszaken van (kleine) werkgevers toegang te geven tot de eenvoudigere laagdrempelige procedure van de AMvB. Advies is hier niet in mee te gaan, en de AMvB qua arbeidszaken alleen te richten op werknemers (en het ontslagrecht sowieso buiten de laagdrempelige eenvoudige procedure van de AMvB te houden). Dit, om de volgende redenen:

- Roemer en het I&O-onderzoek zijn erop gericht kwetsbare werknemers betere toegang te geven tot het recht. Hoewel anders vormgegeven is dat nog steeds het doel van deze exercitie.
- Bij vorderingen van werkgevers gaat het vooral om zaken betreffende ontbinding van de arbeidsovereenkomst. Omdat ontslagzaken te ingrijpend zijn en zich niet lenen voor een eenvoudige snelle procedure met beperkte stukkenwisseling, is het advies dergelijke arbeidszaken buiten het experiment te houden.
- Vorderingen ter ontbinding van de arbeidsovereenkomst zijn verzoekschriftprocedures. Die zijn ook nu al eenvoudiger qua toegang dan de complexere dagvaardingsprocedures. Met het experiment beoogt J&V vooral de dagvaardingsprocedures vereenvoudigen.
- Steun bij J&V en de Raad voor de Rechtspraak voor het alleen opnemen van werknemerszaken.

Lopend traject/onderhandelingen met sociale partners

IV
@
elms!

Vervolgstappen en planning

Datum
15 juni 2023

In de voortgangsbrief en in het debat daarover heeft u aan de Kamer gecommuniceerd de brief over de vormgeving van de arbeidscommissie voor de zomer te sturen. Om een aantal redenen is verzending voor de zomer geen optie:

Onze referentie
2023-XXXXXXXXXX

- Zoals eerder aan u gecommuniceerd gaat het traject over de arbeidscommissie in nauwe afstemming met J&V, ook wat betreft de planning. De meest logische volgorde is eerst hun brede algemene brief over innovatie en maatschappelijk effectieve rechtspraak waarin zij naast legio andere onderwerpen in zeer algemene zin de AMvB willen vermelden, daarna uw brief over de vormgeving waarin u kunt bouwen op de brief van J&V en kunt aangeven arbeidszaken in de AMvB op te willen nemen (deze info is dan nieuw voor de Kamer), en vervolgens de AMvB in internetconsultatie. De brief van JenV is nog (net) niet uit en J&V mikt nu (ambtelijk) op september voor de internetconsultatie.
- Voor dit traject kon/kan slechts beperkt capaciteit worden ingezet, mede ook gezien de wetstrajecten LDBZ en CP die deels ook in dit team zijn belegd, en vanwege vertrek van mensen (per september is het team weer compleet).

Krachtenveld

- Afgestemd met J&V, Juridisch Loket, Raad voor de Rechtspraak.
- De algemene lijn is afgestemd met sociale partners in de Stichting voor de Arbeid en daar positief beoordeeld.
- Op onderdelen is deze lijn besproken met andere organisaties, waaronder het UWV, geschillenorganisaties, de pilot in Brabant, e.d.

Strategie en proces

- De concept-Kamerbrief wordt in de regiegroep voorgelegd aan sociale partners. Verder ook voor akkoord aan J&V en het Juridisch Loket.
- De AMvB is primair van J&V. Hij wordt in nauwe samenwerking met de Raad voor de Rechtspraak en SZW opgesteld.
- Sociale partners zijn mondeling geïnformeerd over wat de AMvB beoogt te regelen. Ook zijn zij geïnformeerd dat als J&V hem in internetconsultatie doet, zij bericht worden.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	1	Ter informatie (niet verzenden)	